

NHỮNG LỜI KHUYÊN GIÚP BẠN KHÔNG BỊ THẤT NGHIỆP

TRONG NỀN KINH TẾ KHÓ KHĂN HIỆN NAY, CẮT GIẢM VIỆC LÀM LÀ ĐIỀU THƯỜNG THẤY, VÀ BẠN SẼ PHẢI GÁNH CHỊU HẬU QUẢ TRỰC TIẾP KHI CHÍNH CÔNG TY BẠN GẶP KHÓ KHĂN. TRONG KHI VẬN MAY GIỮ VAI TRÒ QUAN TRỌNG, BẠN CÓ THỂ VƯỢT QUA THỜI KÌ KHÓ KHĂN NÀY NẾU BIẾT ĐỐI DIỆN VỚI THỰC TẾ VÀ LẬP RA NHỮNG KẾ HOẠCH CỤ THỂ CHO TƯƠNG LAI. GIỮ VIỆC LÀM TRONG THỜI KÌ KINH TẾ ĐẦY BIẾN CHUYỂN THỰC CHẤT KHÔNG GÌ NGOÀI NHỮNG HOẠCH ĐỊNH CHIẾN LƯỢC TÍNH TÁO.

DƯỚI ĐÂY LÀ NHỮNG LỜI KHUYÊN GIÚP BẠN TIẾP TỤC PHÁT TRIỂN SỰ NGHIỆP VÀ ĐỂ HẠN CHẾ ĐẾN MỨC THẤP NHẤT KHẢ NĂNG BỊ SA THẢI.

KẾ THOÁT NẠN

Khi chúng tôi xin lời khuyên của một nhân viên đầy kinh nghiệm làm việc tại công ty McKinsey & Company thuộc Brussels (Bỉ), ông luôn nói rằng: “Nếu muốn là một người thành đạt, hãy cư xử như một người thành đạt.” Lời khuyên này có ý nghĩa sâu xa: giữa cuộc khủng hoảng kinh tế, nếu muốn thoát chết đuối, hãy cư xử như bạn đã tìm thấy phao.

Khi nghiên cứu suy nghĩ của những người thoát nạn, chúng tôi tìm ra một nghịch lý thú vị. Dù sự bi quan mang tính thực tiễn là cần thiết, giải pháp tối

ưu là hãy lạc quan giữa thời kì khó khăn này. Bạn cần tập trung cao độ, nhưng cũng cần tự tin và yêu đời. Dựa trên nhiều nghiên cứu, sự lạc quan thật sự vô cùng quan trọng. Nghiên cứu của Tiziana Casciaro và Miguel Sousa Lobo xuất bản tháng 6/2005 trên Tạp chí Kinh doanh Harvard (Harvard Business Review) với tựa đề Những kẻ tài ba kiêu ngạo, những tên ngốc đáng yêu và sự hình thành mạng lưới xã hội (Competent Jerks, Lovable Fools, and the Formation of Social Networks) đã cho thấy mặc dù ai cũng thích làm việc với một người tài giỏi hơn một người năng lực yếu kém, nhưng khi cần sự giúp đỡ để hoàn thành công việc, một người thân thiện, hòa đồng sẽ được lựa chọn thay vì một người tài năng nhưng khó ưa. Tất nhiên, hòa đồng và lạc quan hoàn toàn không đồng nghĩa với giả tạo. Nhưng đừng luôn cau

có không vui và luôn mồm nhắc nhở đồng nghiệp là họ có thể mất việc bất cứ lúc nào. Dù đổi thay làm dấy lên biết bao nỗi sợ về một tương lai bất định, nếu lạc quan, tương lai vẫn sẽ nằm trong tay bạn.

Bên cạnh đó, những người thoát nạn rất biết nhìn xa trông rộng và kì vọng vào tương lai. Freud viết trong Nỗi đau buồn và sự trầm cảm (Mourning and Melancholia) rằng sự khác biệt cơ bản giữa nỗi khổ đau thông thường và bệnh trầm cảm là khác với người trầm cảm, một người dù đau khổ vẫn có thể hình dung về một cuộc sống tươi đẹp và tràn đầy ý nghĩa trong tương lai.

Cách tốt nhất nhằm bảo đảm tương lai là nhiệt tình và tận tụy với khách hàng. Bạn cần nắm bắt những nhu cầu thiết yếu của khách hàng. Trong một nền kinh tế biến chuyển, công việc cũng dễ dàng thay đổi. Giá trị của bạn với công ty sẽ được chúng mình rõ hơn hết nếu bạn vẫn vô cùng cần thiết cho công việc mới và khi khách hàng trân trọng những nỗ lực bạn bỏ ra.

Tháo vát là một kĩ năng cần thiết khác. Chuyển đổi tổ chức mang đến nhiều đổi thay, và dĩ nhiên lúc này, những người quản lý tháo vát sẽ được trọng dụng. Nếu hiện tại bạn vẫn chưa có cái đáng nhiều vị trí cùng lúc, hãy tận dụng những kinh nghiệm mà sếp bạn thậm chí không hay biết để giúp đỡ công ty. Ví dụ như một giám đốc

marketing đã từng giảng dạy trước khi vào nghề có thể tình nguyện đào tạo đội ngũ nhân viên bán hàng và nhân viên dịch vụ. Một cuộc khủng hoảng kinh tế thực chất tạo ra rất nhiều cơ hội vàng cho bạn được trở tài.

Và cuối cùng, những người thoát nạn sẵn sàng dẹp bỏ lòng tự ái. Họ biết đặt lợi ích của công ty lên trên lợi ích cá nhân. Điều này chứng tỏ lòng trung thành với công ty và được các ban lãnh đạo đánh giá cao.

CẢM THÔNG VỚI SẾP

Những giai đoạn bất ổn gây rất nhiều khó khăn cho nhà lãnh đạo. Chẳng ai muốn sa thải nhân viên và thậm chí nhiều người ghét cay ghét đắng công việc này. Nhưng không phải nhân viên nào cũng nhận ra điều đó. Đây không phải là lúc thích hợp để xin thăng chức hay tranh cãi nội bộ. Thay vì vậy, bạn hãy cố gắng giúp đỡ sếp. Nếu sếp đang cân nhắc kế hoạch cải tổ và hỏi ý kiến bạn, hãy đề ra những giải pháp thiết thực. Đừng cương lại làn sóng của đổi thay, mà hãy động viên và khuyến khích đồng nghiệp thích nghi với điều này.

Éo le ở chỗ thông cảm với sếp khi sếp đang cân nhắc chuyện sa thải bạn có lẽ chẳng khác gì cái mà Karl Marx gọi là ý thức giả tạo (false consciousness). Chuyện này có vẻ chẳng mang lại cho bạn lợi ích tốt đẹp gì. Tuy nhiên, khoa học lại chứng minh rằng thông cảm với những người quyền lực có thể mang lại nhiều lợi ích. Các nhà

tâm lý cho rằng người ta có thể tập những cử chỉ gán bó, nhất là gán bó về mặt tình cảm. Bạn càng quan hệ với sếp tốt bao nhiêu thì bạn càng có nhiều khả năng giữ được việc làm bấy nhiêu. Khả năng thông cảm với đồng nghiệp thể hiện sự trưởng thành, điều mà các công ty thường rất coi trọng, có lẽ một phần bởi sự cảm thông sẽ là tấm gương tốt cho toàn công ty.

Lúc hưng thịnh, khả năng đoàn kết và khích lệ đồng nghiệp là quan trọng. Nhưng trong thời kì khó khăn, khả năng này trở nên tối quan trọng. Ví dụ như một công ty dịch vụ tài chính quốc tế họ phải cắt giảm đến 20% đội ngũ nhân viên. Trước tinh thần rệu rã của toàn thể nhân viên, trưởng phòng quản lý nhân sự đề nghị Issac Phó Phòng Đào tạo và Phát triển, nghĩ ra kế hoạch khích lệ tinh thần nhân viên. Issac đã triệu tập một đội ngũ nhỏ các tình nguyện viên để dàn dựng một chương trình radio trực tuyến. Vở hài kịch nhẹ nhàng, lời cuốn trong chương trình này đã mang tiếng cười giòn tan đến với các nhân viên vốn đang trong tâm trạng rệu rã. Chương trình này cũng là một cách độc đáo giúp ban lãnh đạo thông báo với nhân viên về những báo cáo tài chính quý hay những thay đổi cơ cấu trong công ty. Với việc phát minh ra liều thuốc tuyệt vời này, Issac được thăng chức và đạt được vị trí anh hùng mong muốn.

NĂNG NỔ

Woody Allen nhận xét rằng tới 80% thành công đang đến gần khi nền kinh tế gặp khủng hoảng. Cơ hội ở ngay trước mắt, nhưng liệu bạn có biết cách nắm bắt? Hãy đến những buổi gặp gỡ thân mật do công ty tổ chức mà bạn thường bỏ bê trước đây. Hãy để mọi người cảm nhận rõ rệt sự hiện diện của bạn.

Hãy để ý xem đồng nghiệp

đang làm việc ra sao. Xin bạn ghi nhớ rằng vào những lúc khó khăn, nhà lãnh đạo tìm những người năng nổ chứ không chỉ những người tài năng.

Khi năng nổ, bạn sẽ có cơ hội thăng tiến nhanh chóng. Linda làm việc tại một công ty lớn đang cần cắt giảm chi phí. Do vậy, đội ngũ điều hành của công ty này nghĩ ra ý tưởng thành lập một trung tâm dịch vụ chung cho toàn công ty. Song do những hạn chế nhất định của một trung tâm lớn, rất nhiều nhân viên lo sợ bị mất đi quyền lợi chuyên viên hiện có nếu được điều sang làm ở trung tâm này. Họ đã không đăng kí khi có đợt tuyển dụng nhân viên. Chỉ Linda nhìn thấy cơ hội vàng này và đăng kí xin được chuyển sang trung tâm mới. Vị trí mới giúp sự hiện diện của Linda có tầm ảnh hưởng hơn bao giờ hết. Linda vững bước trên con đường sự nghiệp và 6 năm sau, cô được làm việc trực tiếp dưới quyền Giám đốc công ty.

Vẫn biết có nhiều chuyện nằm ngoài tầm kiểm soát giữa cơn khủng hoảng kinh tế, nhưng nếu quyết tâm để ra kế hoạch, bạn sẽ dễ dàng vượt qua khó khăn hơn. Tài năng là yếu tố quan trọng, nhưng thái độ làm việc, lòng nhiệt tình giúp đỡ sếp, hay những đóng góp cho công ty cũng vô cùng quan trọng và ảnh hưởng không nhỏ tới viễn cảnh việc làm của bạn. Nền kinh tế rồi sẽ hồi phục. Hãy vững tin bạn nhé!

KẾ HOẠCH B

Những lời khuyên hữu ích nhất cũng không bảo đảm chắc chắn rằng bạn sẽ không mất việc làm. Bạn vẫn cần kế hoạch B.

Để đạt được thành công, trước hết bạn cần biết rõ điểm mạnh và điểm yếu của bản thân cũng như những gì bạn thật sự đam mê. Hãy tập trung suy nghĩ để nắm rõ được những điểm này. Bạn cũng có thể đọc sách, nhờ chuyên gia tư vấn, hay trò chuyện với người thân.

Tiếp theo, hãy đều đặn cập nhật bản hồ sơ lý lịch. Đừng thụ động chờ đợi. Bạn cần có bản hồ sơ lý lịch sẵn sàng khi đến gặp các nhân viên săn đầu người, thủ trưởng và đồng nghiệp cũ, hay kể cả những người quen trong nghề để xin thư giới thiệu và học hỏi kinh nghiệm. Bạn nên bắt đầu thiết lập quan hệ với họ từ bây giờ, nhưng đừng dừng lại ở đó. Còn người hàng xóm là CFO của một công ty thành đạt thì sao? Còn những tấm danh thiếp nằm sâu dưới đáy ngăn tủ thì sao? Hãy tận dụng triệt để những mối quan hệ này.

Cuối cùng, hãy nghĩ về một tương lai tràn trề hi vọng. Có thể bạn muốn quay lại trường học, hay mở một công ty riêng, hay làm ở một công ty nhỏ hơn. Rõ ràng là bạn sẽ cần thắt lưng buộc bụng trong thời gian này, nhưng hãy nhớ những gì Ellen, một nhà tư vấn, đã nói với chúng tôi: “Bọn trẻ giờ đã trưởng thành, nên vợ chồng tôi cảm thấy ngôi nhà trở nên quá rộng lớn cho hai chúng tôi. Tôi rất sẵn lòng chuyển đến một ngôi nhà nhỏ hơn, và bắt tay vào những dự án mới” Biết đâu kế hoạch B còn thú vị hơn kế hoạch A?

>> THU GIANG (Theo Harvard Business Review)

KẾT

▶▶ Tất nhiên, thay đổi cách cư xử hay tính tình chỉ nhằm trụ lại công ty có thể ảnh hưởng xấu đến cái tôi của bạn. Biết đâu rời công ty lại là cách hay hơn? Trong trường hợp này, bạn có thể sống trung thực với chính mình và tự nguyện rời công ty. Nếu chỉ một vài năm nữa bạn đến tuổi nghỉ hưu và muốn rời công ty lúc này, đừng ngại trao đổi trực tiếp với lãnh đạo. Hãy chuẩn bị một vài phương án, nhưng đừng quá tham lam. Nên nhớ rằng kể cả khi tình nguyện ra đi, rất có thể bạn sẽ cần một công việc khác, và tất nhiên cần cả những bức thư giới thiệu hoa mỹ. Nếu bạn nhẹ nhàng ra đi, nhiều khả năng sếp và các đồng nghiệp sẽ nhiệt tình giúp bạn tìm việc.